

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«014.10 «Середня освіта (Трудове навчання та технології. Інформатика)»

першого рівня вищої освіти (бакалавр)

Скорочений строк навчання

**за спеціальністю 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)
спеціалізацією Інформатика
галузі знань: 01 Освіта / Педагогіка**

**Кваліфікація: вчитель трудового навчання та креслення, вчитель
інформатики основної школи, керівник гуртка**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

проф. О. І. Безлюдний

протокол № _____ від «___» _____ 2016 р.

Освітня програма вводиться в дію з _____ 2016 р.

Ректор проф. О. І. Безлюдний

сказ № _____ від «___» _____ 2016 р.

Передмова

Освітньо-професійну програму розроблено робочою групою у складі:

1. Бербец Віталій Васильович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри технологічної освіти – гарант освітньої програми;
2. Мелентьєв Олег Борисович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри технологічної освіти;
3. Малишевський Олег Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти та технологій за профілями.

**1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 014.10 «Середня освіта.
(Трудове навчання та технології. Інформатика)»**

1. - Загальна інформація		
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини Кафедра технологічної освіти	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр вчитель трудового навчання та креслення, вчитель інформатики основної школи, керівник гуртка	
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта. (Трудове навчання та технології. Інформатика)	
Тип диплому та обсяг програми	Одиничний ступінь, 120 кредитів ЄКТС.	
Наявність акредитації	Відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 28 травня 2015 року протокол № 116 (наказ МОН України від 10.06.2016 р. № 1415л), УДПУ імені Павла Тичини визнано акредитованим за II (другим) рівнем з напрямку (спеціальності) 0101 Педагогічна освіта Напрямок підготовки 6.010103 Технологічна освіта. Термін дії сертифіката до 1 липня 2025 року.	
Цикл/рівень	FQ-ЕНЕА – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень	
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти	
Мова(и) викладання	Українська	
Термін дії освітньої програми	1 липня 2025 року	
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://ff.udpu.org.ua/navchannya/osvitni-prohramy-2/os-bakalavr	
2. Мета освітньої програми		
Забезпечити освіту в галузі технологій і креслення із широким доступом до працевлаштування, підготувати студентів із особливим інтересом до певних областей технологій для подальшого навчання. Використовуючи інноваційну модель підготовки фахівця, надати студентам ґрунтовні знання з обробки конструкційних матеріалів, сформувати в них критичний підхід до розуміння особливостей розвитку виробничих технологій та специфіки їх функціонування на сучасному етапі.		
б	3. Характеристика освітньої програми	
1	<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</i>	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Програма передбачає такі компоненти: цикл загальної підготовки (16 кредитів ЄКТС, 480 год.); цикл професійної підготовки (52 кредита ЄКТС, 1560 год.; разом з написанням курсової роботи на 2, 3, 4 р.н., проходження практики на 2, 3, 4 р.н.); цикл дисциплін вільного вибору (30 кредит ЄКТС, 900 год. разом з написанням курсової роботи на 2 р.н., проходження практики на 2 р.н.)
2	<i>Орієнтація програми</i>	Програма базується на сучасних наукових знаннях про цілі і цінності загальної освіти у галузі трудове навчання та технологій, проблеми впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів, традиційні та інноваційні підходи до їх

		вирішення засобами сучасної педагогічної науки.
3	<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Загальна освіта в галузі трудове навчання та технологій і виховання в загальноосвітніх навчальних закладах Ключові слова: освіта, трудове навчання, технології, інформатика, навчальні гуртки
4	<i>Особливості програми</i>	Програма передбачає підготовку випускників до впровадження нових педагогічних та інформаційних технологій в професійній діяльності Студенти беруть участь у спеціальних семінарах разом зі студентами-учасниками програми Еразмус.
в	4. Працевлаштування та продовження освіти	
1	<i>Придатність до працевлаштування</i>	Випускники програми можуть працювати у закладах загальної середньої освіти та у закладах позашкільної освіти, здійснювати науково-методичну та організаційно-керівницьку діяльність в системі загальної середньої освіти України відповідно до отриманої спеціальності. Бакалавр даної програми може працювати на посадах, передбачених для заміщення спеціалістами з базовою вищою освітою типовими номенклатурами посад, зокрема для викладання трудового навчання, креслення та інформатики в загальноосвітніх навчальних закладах (школах, ліцеях, гімназіях, тощо), здійснення навчально-виховної діяльності на основі сучасних наукових досягнень педагогічної теорії та практики в гуртках за профілями
2	<i>Продовження освіти</i>	Можливість навчатися за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти за цією спеціальністю (що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра), суміжною чи іншою.
г	5. Стиль та методика навчання	
1	<i>Підходи до викладання та навчання</i>	Програмою передбачено студентоцентризований стиль навчання, самонавчання, проблемно зорієнтоване навчання. Лекційні курси поєднано із семінарськими, практичними, лабораторними заняттями, спеціальними та педагогічними практиками, підготовка випускної кваліфікаційної роботи.
2	<i>Система оцінювання</i>	Письмові та усні екзамени, лабораторні звіти, презентації, поточний контроль, випусковий кваліфікаційний екзамен, захист бакалаврської роботи.
д	6. Програмні компетентності	
1	<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати проблемні питання та вирішувати практичні завдання з трудового навчання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній школі.
2	<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	ЗК 1. Здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів. ЗК 2. Здатність до гнучкого мислення, відкритість до застосування знань технологій обробки матеріалів та компетентностей у широкому діапазоні можливих місць роботи та у повсякденному житті. ЗК 3. Здатність до врахування вимог трудової дисципліни, планування та управління часом та технологічними процесами у процесі навчання учнів загальноосвітньої школи. ЗК 4. Здатність до ефективної комунікації та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні

		<p>технології та відповідні наукові і технічні терміни.</p> <p>ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення та генерувати нові ідеї.</p> <p>ЗК 7. Здатність до розроблення та управління навчальними проектами.</p> <p>ЗК 8. Здатність до соціалізації та розуміння важливості виконання різних соціальних ролей у виробничих колективах.</p> <p>ЗК 9. Здатність до адаптації в соціальному середовищі, самооцінки власних можливостей та вимог педагогічної діяльності.</p> <p>ЗК 10. Здатність до проектування власної професійної діяльності, творчо мислити, генерування нових ідей й ініціативи та втілювати їх у життя для підвищення власного добробуту і для розвитку суспільства та держави.</p> <p>ЗК 11. Здатність працювати в міжнародних проектах.</p>
3	<p><i>Предметні (спеціальні фахові) компетентності</i></p>	<p>ПК 1. Здатність використовувати психолого-педагогічні закономірності організації навчально-виховного процесу, методологічні засади освітнього процесу навчання, загальні принципи побудови змісту освіти в школі.</p> <p>ПК 2. Здатність визначення шляхів вдосконалення змісту і структури та методики трудового навчання школярів.</p> <p>ПК 3. Здатність реалізувати наукові та психолого-педагогічні основи у викладанні трудового навчання; нові досягнення психолого-педагогічної науки і перспективного педагогічного досвіду з метою впровадження їх у практику педагогічної роботи.</p> <p>ПК 4. Здатність використовувати досягнення сучасної науки та виробництва в галузі теорії та практики трудового навчання в загальноосвітніх навчальних закладах.</p> <p>ПК 5. Уміння якісно впроваджувати нові теорії, концепції, методики дослідження як у галузі технологій, так і на межі різних гуманітарних наук; уміти ефективно застосовувати сучасні технології навчання та обробки конструкційних матеріалів у навчальний процес.</p> <p>ПК 6. Володіння знаннями програмно-методичних матеріалів й документів щодо змісту та організації навчально-виховного процесу в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах.</p> <p>ПК 7. Володіння методиками викладання навчальних розділів, тем, які передбачаються навчальними програмами.</p> <p>ПК 8. Здатність до використання основних форм й методів організації трудового навчання, креслення та гурткової роботи; основних типів навчальних занять з трудового навчання відповідно їх структури.</p> <p>ПК 9. Знання основних вимог до наукової організації праці вчителя трудового навчання та учнів у шкільних майстернях.</p> <p>ПК 10. Здатність до предметно-орієнтованого використання Інтернету, володіти знаннями про навчальну роботу з учнями різних вікових категорій у цілісному педагогічному процесі.</p> <p>ПК 11. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з трудового навчання, креслення та інформатики, гурткової роботи, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою корекції й оптимізації навчально-виховного процесу.</p> <p>ПК 12. Здатність до організації робочого місця як вчителя так і</p>

		<p>учнів під час виконання технологічних операцій та процесів обробки конструкційних матеріалів.</p> <p>ПК 13. Здатність здійснювати дослідження (проекти), узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо); застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.</p> <p>ПК 14. Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учнями, учителями, батьками та ін.), дотримуватися етичних норм у професійній діяльності та впроваджувати їх в освітній простір і суспільство.</p> <p>ПК 15. Здатність застосовувати в професійній діяльності сучасні мови програмування, бази даних, системи автоматизації проектування, мережеві технології, електронні бібліотеки і пакети програм, сучасні професійні стандарти.</p> <p>ПК 16. Здатність розробляти навчально-методичні матеріали для проведення уроків у загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня та гурткової роботи.</p>
7. Програмні результати навчання		
		<p>ПРН 1. Здатність до модернізації навчально-виховного процесу; створення умов щодо впровадження компетентісно-орієнтованого підходу у НВП, розробки сучасних науково-методичних комплексів, використання різнорівневих баз даних.</p> <p>ПРН 2. Здатність розвивати навички учнів у виконанні практичних дій і розв'язанні творчих завдань; готувати школярів до засвоєння надбань культури праці, в т.ч. технічної, враховуючи особливості дитячого сприймання і рівень підготовки школярів, прищеплювати їм інтерес до техніки, до участі в творчій самостійній проектно-технологічній діяльності.</p> <p>ПРН 3. Здатність виявляти індивідуальні особливості школярів, проводити індивідуальну роботу з учнями, розвивати їх здібності, задатки та нахили; впливати на формування комунікабельності у процесі технологічної освіти, закладати основи гуманного світоставлення; працювати з батьками учнів.</p> <p>ПРН 4. Здатність аналізувати, узагальнювати і поширювати передовий педагогічний досвід; систематично підвищувати свою фахову кваліфікацію, застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання інформації; орієнтуватись у спеціальній літературі та періодиці за профілем.</p> <p>ПРН 5. Здатність застосовувати набуті знання у сфері педагогіки, психології та методики трудового навчання і креслення при вирішенні педагогічних та навчально-виховних завдань з урахуванням вікових та індивідуально-типологічних особливостей школярів, соціально-психологічної специфіки учнівських груп та конкретних педагогічних ситуацій.</p> <p>ПРН 6. Вміння формувати в учнів уявлення про техніку та технологічні процеси, соціальні явища та суспільні процеси і зв'язки; професійні профілі випускників з прикладами.</p> <p>ПРН 7. Здатність демонструвати знання та розуміння з предметної області у професії вчителя трудового навчання, інформатики, креслення, керівника гуртка.</p> <p>ПРН 8. Уміння і навички до розробки планів уроків з трудового навчання, креслення, інформатики, допоміжного матеріалу до уроків, планів занять гуртків техніко-технологічного спрямування.</p> <p>ПРН 9. Уміння і навички складання авторської навчальної програми та адаптувати її до конкретних умов.</p>

	<p>ПРН 10. Уміння дотримуватися основних вимог до наукової організації праці вчителя трудового навчання та учнів у шкільних майстернях.</p> <p>ПРН 11. Уміння та навички розробки інтерактивних WEB-сторінок для локальних комп'ютерних мереж та мережі Internet, використовуючи текстові, графічні та HTML-редактори.</p> <p>ПРН 12. Уміння розробляти програмні комплекси для ЕОМ, які реалізують обрані алгоритми вирішення прикладних проблем.</p> <p>ПРН 13. Уміння організовувати самостійну роботу над написанням та оформленням рукопису наукової, науково-методичної публікації, здатний працювати у групі з метою виконання педагогічного дослідження.</p> <p>ПРН 14. Уміння адаптуватися в соціальному середовищі, самооцінки власних можливостей та вимог педагогічної діяльності.</p> <p>ПРН 15. Вміння проектування власної професійної діяльності, творчо мислити, генерування нових ідей й ініціативи та втілювати їх у життя для підвищення власного добробуту і для розвитку суспільства та держави.</p> <p>ПРН 16. Уміння спілкуватися іноземною мовою на початковому рівні.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<i>Кадрове забезпечення</i>	Процес навчання забезпечують провідні фахівці кафедр, в складі 7 докторів наук, 16 кандидата наук, 2 викладача.
<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>	Нааявна матеріально-технічна база, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи студентів. Обладнані комп'ютерні класи. Працюють лабораторії «Швейного виробництва», «Технології приготування харчових продуктів», «креслення», навчально-виробничі майстерні «Ручної та механічної обробки деревини», «Ручної та механічної обробки металу», «Різьблення по деревині» науково-методичний кабінет.
<i>Інформаційне та навчально – методичне забезпечення</i>	Освітній процес забезпечений навчально-методичними комплексами, підручниками та посібниками. Навчальні курси розміщені в системі інформаційно-освітнього середовища для студентів очної та заочної (дистанційної) форм навчання. Наукові роботи завантажені в інституційний репозитарій університету.
9 – Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	Укладені угоди: - з військовою академією (м. Одеса) «Про військову підготовку студентів за програмою підготовки офіцерів запасу», - із Сумським державним університетом «Про військову підготовку студентів за програмою підготовки офіцерів запасу», - з Полтавським національним педагогічним університетом імені В.Г.Короленка; - з Тернопільським національним педагогічним університетом імені Володимира Гнатюка.
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Реалізуються програми подвійного диплома: Університет в м. Порту(Португалія) Тракійський університет в м. Стара Загора(Болгарія) Державна вища школа професійної освіти ім. Іполіта Цегельського в м. Гнезно(Польща) Поморська академія в м. Слупську (Польща) Державна вища професійна школа імені Я.А. Коменського в м. Лешно (Польща) Академія імені Яна Длугоша в м. Ченстохові (Польща) Інститут європейської культури Познанського університету імені Адама Міцкевича в м. Гнезно (Польща) Державна вища школа професійної освіти в м. Хелмі (Польща)
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Передбачена можливість навчання іноземних студентів. Іноземні студенти навчаються в одній групі зі студентами-українцями, до них застосовуються ті самі вимоги, що й до українців.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

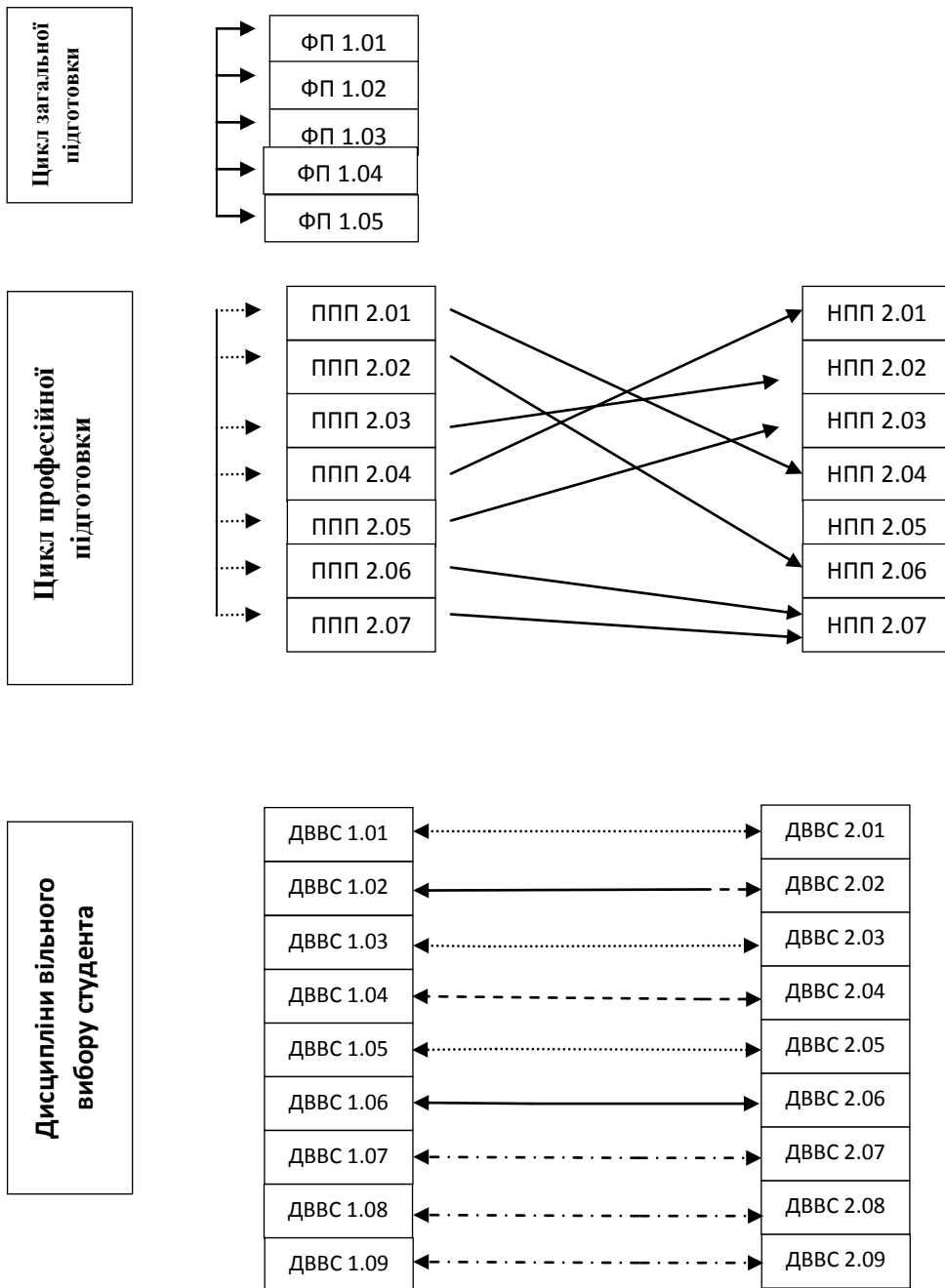
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти(роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
I	Цикл загальної підготовки		
ФП	Фундаментальна підготовка		
ФП 1.01	Нарисна геометрія	3	екзамен
ФП 1.02	Креслення	4	екзамен
ФП 1.03	Сучасні інформаційні технології та ТЗН	3	залік
ФП 1.04	Загальна електротехніка	3	екзамен
ФП 1.05	Педагогіка	3	залік
II Цикл професійної підготовки			
ППП Психолого-педагогічна підготовка			
ППП 2.01	Основи теорії технологічної освіти	3	екзамен
ППП 2.02	Методика трудового навчання	6	екзамен
ППП 2.03	Методика навчання креслення	3	екзамен
ППП 2.04	Технології навчання у шкільному курсі трудової підготовки учнів	3	екзамен
ППП 2.05	Професійна орієнтація з методикою викладання	3	екзамен
ППП 2.06	Теорія і методика позашкільної освіти	3	екзамен
ППП 2.07	Основи наукових досліджень у технологічній освіті	3	залік
НПП Науково-предметна підготовка			
НПП 2.01	Основи виробництва	4	екзамен
НПП 2.02	Виробництво та обробка конструкційних матеріалів	3	залік
НПП 2.03	Машинознавство	3	екзамен
НПП 2.04	Основи проектування і моделювання	3	екзамен

НПП 2.05	Основи дизайну	3	залік
НПП 2.06	Технологічний практикум	16	залік
НПП 2.07	Комп'ютерна графіка	3	екзамен
Вибіркові компоненти ОП			
ВВ	Блок №1		
ДВВС. 01	Програмування	4	екзамен
ДВВС. 02	Апаратне забезпечення комп'ютерних систем	3	залік
ДВВС. 03	Операційні системи	3	залік
ДВВС. 04	Бази даних та інформаційні системи	3	екзамен
ДВВС. 05	Комп'ютерні мережі та захист даних	3	залік
ДВВС. 06	Шкільний курс інформатики та методика її навчання	4	екзамен
ДВВС. 07	Народні ремесла і промисли	4	залік
ДВВС. 08	Наукова організація праці учителів трудового навчання	3	залік
ДВВС. 09	Мультимедійні педагогічні програмні засоби у технологічній освіті	3	залік
	Вибірковий блок №2		
ДВВС. 01	Об'єктно-орієнтоване програмування	4	екзамен
ДВВС. 02	Комп'ютерні моделі та їх застосування	3	залік
ДВВС. 03	Програмне забезпечення	3	залік
ДВВС. 04	Організація баз даних	3	екзамен
ДВВС. 05	Практикум розв'язування задач з інформатики	3	залік
ДВВС. 06	Методика навчання інформатики	4	екзамен

ДВВС. 07	Декоративно-ужиткове мистецтво	4	залік
ДВВС. 08	Теорія і практика експерименту	3	залік
ДВВС. 09	Системи автоматизованого проектування у технологічній освіті	3	залік
ДВВС. 01	Об'єктно-орієнтоване програмування	4	екзамен
	Практична підготовка		
П.1	Педагогічна (виробнича)	6	залік
П.2	Технологічна (навчальна)	3	залік
П.3	Педагогічна (виробнича зі спеціалізації)	6	залік
	Атестація	7	
Загальний обсяг вибіркового компонента:		30	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		120	

2. 2 Структурно-логічна схема

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014.10 «Середня освіта. Трудове навчання та технології. Інформатика» проводиться у формі складання комплексного кваліфікаційного екзамену та формі захисту випускної кваліфікаційної роботи, і завершується видачею документу державного зразка про присудження їм ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Див. додаток

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

Див. додаток

Затверджено на засіданні вченої ради факультету професійної та технологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол №__ від _____ 2016 р.).

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) :

Бербец Віталій Васильович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри технологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини